

De federatie van de Belgische BouwMaterialenProducenten (BMP) verenigt als overkoepelende organisatie de meeste betrokken sectorfederaties. Ze vertegenwoordigt een 600-tal producenten in de drie Gewesten, waarvan bijna 2/3 kmo's. Samen stellen die meer dan 30.000 mensen tewerk en realiseren ze een omzet van bijna 15 miljard euro. Bovendien zijn ze sterk exportgericht. Ze dragen bij aan het positieve saldo van de Belgische handelsbalans met bijna 60% van hun geconsolideerde omzet.

Korte terugblik op 2023

De bosbranden en klimaatverstoringen in 2023 hebben aanleiding gegeven tot een grotere bewustwording rond de klimaatverandering en de noodzaak om de uitstoot van broeikasgassen snel en drastisch te verminderen alsook om 'duurzamer' op te treden. De overheden hebben dan ook diverse initiatieven genomen volgens hun respectievelijke bevoegdheden om hieraan tegemoet te komen. Met als gevolg soms weinig gecoördineerde en voorbereide reglementeringen en maatregelen met welke de producenten rekening moeten houden. Ze moeten zo **in een niet al te gunstige context voldoende blijven produceren om de renovatiegolf door gebrek aan bouwmaterialen niet af te remmen, en het bouwafval zoveel mogelijk hergebruiken en recyclen**. Meerdere contacten en overleg die BMP het hele jaar door met betrokken overheden genomen heeft, hebben geholpen opdat de belangen en de beperkingen van de producenten op de Europese, federale en regionale niveaus beter in rekening genomen werden.

In parallel, in de aanloop naar de komende verkiezingen heeft BMP ook het nieuwe **memorandum** aan de Europese, federale en regionale beleidsmakers bezorgd en meerderen ontmoet om het document en de aandachtspunten van de producenten van bouwmaterialen toe te lichten en te bespreken.

Deze korte terugblik heeft niet de bedoeling om alle initiatieven van BMP in 2023 op te lijsten maar wel om even bij enkele ervan stil te staan.

Duurzaam bouwen

Met de stijgende vraag naar meer duurzaamheid krijgen **circulariteit en milieuprestatie** steeds meer belang in de bouw.

BMP heeft dan ook actief deelgenomen aan werkgroepen en projecten rond **circulair materiaalbeheer** en **circulair bouwen** die de overheden rechtstreeks of met andere stakeholders in het kader van de Werkagenda Circulair Bouwen, Circulair Vlaanderen, Circular Wallonia, ACER (Waalse Alliantie Klimaat Energie Renovatie), ..., opgezet hebben om circulariteit in de bouw te bevorderen.

Ook heeft BMP de aandacht van de overheden en andere stakeholders gevestigd op de

almaar meer milieu en technisch performante productie- en recyclageprocessen, bouwmaterialen en -systemen, en bouw- en renovatietechnieken. De

producenten streven ernaar om ze steeds verder te verbeteren teneinde aan de Europese Green Deal en een duurzame toekomst bij te dragen. Zo worden evoluties in verschillende domeinen geboekt zoals bouwmaterialen en verpakkingen met **recycelaatpercentage,**

dematerialisatie (vermindering van grondstof- en energieverbruik zonder kwaliteits- en functionaliteitsverlies), **carbon capterende bouwmaterialen**, vermindering van bouwafval dankzij **maatwerk, prefab bouw- en renovatietechnieken, demontabele bouwsystemen** die gebouwen flexibeler aan aanpassingen en/of bestemmingsverandering maken, ...

Op het vlak van de milieuprestatie, krijgen de **materialen van biologische oorsprong** almaar meer aandacht. Ook producenten van 'conventionele' bouwmaterialen diversifiëren in bio-based materialen om hieraan tegemoet te komen.

Het klopt dat basismaterialen van biologische oorsprong a priori een kleine ecologische voetafdruk hebben. Sommigen vereenvoudigen dan ook het duurzaam bouwen door het simpelweg aan het gebruik van bio-related materialen overeen te stemmen. Maar de mogelijke impact van de teelt, de oogst, het transport, eventuele bind- en/of conserveringsmiddelen, ..., wordt dan vaak over het hoofd gezien. Om alle twijfels rond de milieubelasting weg te nemen en met het oog op een gelijk speelveld, heeft **BMP de overheden verzocht om een eenduidig wetenschappelijk onderbouwde beoordelingsmethode van de duurzaamheid of milieuprestatie in de bouw te bepalen.**

TOTEM (Tool to Optimise the Total Environmental impact of Materials), het beoordelingsinstrument dat door de Gewesten in overheid ontwikkeld werd, kan toe om de totale milieu-impact levenscyclus en aan de hand van impactindicatoren te berekenen. de ontwikkeling van TOTEM verder te verfijnen en uit te **jaren nog steeds nauwelijks voldoende ruimte op de markt nieuwe instrumenten en om de duurzaamheid en andere beperkte manier en met minder indicatoren te beoordelen.** En doordat ze niet allemaal

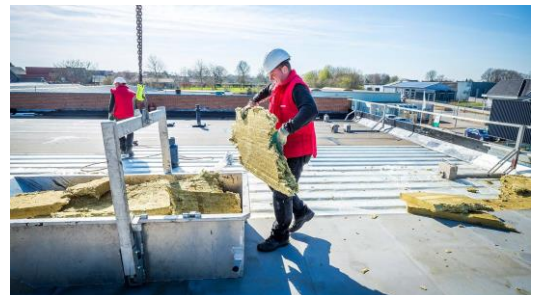

samenwerking met de Federale **hieraan tegemoetkomen.** De tool laat van gebouwen over hun gehele een brede waaier milieu- De overheden hebben al heel wat in geïnvesteerd en blijven het almaar breiden, terwijl **TOTEM na meerdere gebruikt** wordt. Omdat er hierdoor vrijgelaten wordt, worden **steeds keurmerken in het leven geroepen** circulariteit in de bouw op een of

gebruikmaken van dezelfde criteria, beoordelingsmethode en indicatoren, laat staan even betrouwbaar zijn, zijn de **resultaten moeilijk of niet vergelijkbaar waardoor ze verwarring scheppen en de geloofwaardigheid aantasten**. Bovendien, moeten de **kosten van al die beoordelingsinstrumenten en keurmerken vaak nodeloos door de eindgebruiker gedragen worden**.

Enkele overheden zien de opportuniteit om de economische activiteit rond de bio-based materialen in hun regio te ontwikkelen, hoewel heel wat van die materialen ingevoerd worden. Ze bevorderen dan ook deze materialen, maar jammer genoeg meestal ten nadele van de andere materialen. **BMP heeft de vraag gesteld of men zich kan veroorloven om bepaalde materialen te negeren en zelfs te benadelen zonder** (nieuwe) investeringen van betrokken producenten te ontmoedigen en hierdoor het risico te nemen **de vereiste renovatiegolf bij gebrek aan materialen af te remmen?** Of met andere woorden, **zijn de bio-based materialen in staat om aan de enorme vraag naar materialen teneinde het gebouwenpark energiezuinig te maken, te voldoen?** Raad het oude gezegde niet om niet alle eieren in één mand te leggen? **Ook heeft BMP nog de vraag gesteld hoe het bouwafval lokaal te recycleren zonder dat de overeenstemmende productie nog aanwezig is?**

Afbraak en wederopbouw heeft een economische, sociale en ecologische meerwaarde

Het gunstige btw-regime voor afbraak en wederopbouw was van toepassing tot slechts eind 2023.

Gezien het belang van meerdere stakeholders, maatregel bij de met zijn memorandum ministers van de kern en de **beperkte kost** van de **impact op de bouw- en algemeen alsook op**

die maatregel voor de bouw hebben waaronder BMP, de verlenging van de Federale regering gepleit. Zo heeft **BMP** en tijdens meerdere contacten met hun medewerkers **de nadruk gelegd op fiscale maatregel t.o.v. de positieve de economische activiteit** in het **sociaal vlak** door het aanbod op de

residentiële markt te vergroten en zo de prijzen te drukken, **en op ecologisch vlak** door een energiezuinige kernversterking en de vrijwaring van de natuur.

Tijdens het overleg rond de fiscale hervorming waar de verlenging van de maatregel overwogen werd, **heeft BMP opnieuw actief met betrokken kabinetten contact opgenomen om de toegevoegde meerwaarde van de fiscale maatregel verder te benadrukken**. Hoewel volgens de geruchten de maatregel oorspronkelijk niet verlengd zou worden, blijft ze uiteindelijk toch van toepassing maar met een ongelukkige beperkende aanpassing.

Omdat de maatregel voor de bouw en zelfs voor de hele samenleving belangrijk is, zal ze **na de verkiezingen ongetwijfeld opnieuw op de agenda van de nieuwe regering komen**.

Energietransitie

De productie en recyclage van meerdere bouwmaterialen zijn energie-intensief. Maar we kunnen moeilijk zonder deze materialen en productiesites willen we de klimaatdoelstellingen tijdig bereiken en willen we het bouwafval zoveel mogelijk lokaal recycleren. Betrokken producenten investeren veel om hun **productieprocessen almaar energie-efficiënter** te maken alsook in **installaties voor hernieuwbare energie**, maar kunnen zo hun totale energieverbruik niet dekken. **Externe energiebevoorrading blijft onmisbaar.**

Tijdens het overleg rond de fiscale hervorming werd er binnen de regering overwogen om maatregelen te nemen teneinde de **energietransitie te versnellen**. Het blijkt inderdaad een goed idee om fiscaal de bedrijven ertoe aan te zetten om sneller hun CO₂-uitstoot terug te dringen. Voor zover er alternatieven aan de fossiele brandstoffen in voldoende hoeveelheden beschikbaar zijn.

BMP heeft actief met betrokken kabinetten contact opgenomen met het verzoek de versnelling van de energietransitie op de beschikbaarheid van koolstofarme energiedragers af te stemmen. Er moet ten stelligste

dat het elektriciteitsnet afwachting van de in de elektriciteits-, H₂- Zoals in Nederland elektriciteitsnet aan zijn waardoor in meerdere geen netaansluiting **BMP heeft betrokken opmerken dat bij**

voorkomen worden niet kan volgen in geplande investeringen en CO₂-netwerken. waar het maximumcapaciteit zit provincies bedrijven meer kunnen krijgen. **beleidsmakers doen gebrek aan**

alternatieve energiebronnen voor de bedrijven, de energietransitie a.d.h.v. fiscale maatregelen versnellen, met een kostenverhoging voor de producenten overeenstemt. Wat **tot prijsstijgingen in de bouw zal leiden** met voorspelbare gevolgen op de bouw- en de economische activiteit in het algemeen. Met andere woorden, **de versnelling van de energietransitie om de CO₂-emissies van de bedrijven te verminderen, zou in de huidige context, de renovatiegolf en hierdoor de terugdringing van de CO₂-uitstoot van het gebouwenpark kunnen afremmen.**

Digitale transitie

De **digitalisering hinkt nog steeds wat achterop in de bouwsector**. Bij heel wat bouwactoren wordt nog met elementaire computersystemen gewerkt waardoor heel wat middelen en mankracht moeten ingezet worden om de technische, commerciële, ..., productinfo bij te houden alsook om de transactionele data (bestellingen, bevestigingen, leveringen, ...) uit te wisselen en te verwerken. Het **risico dat er niet met de meest recente productinfo, laat staan de laatste technische evoluties**

en innovaties gewerkt wordt, is niet te verwaarlozen. Ook zijn **menselijke fouten** door de hoeveelheid beschikbare en te verwerken data moeilijk te voorkomen.

In deze context had BMP de vorige jaren 3 projecten opgezet om de digitalisering in de sector geleidelijk verder door te dringen. Een van die projecten is

MatBim dat begin juni

in première aan architecten, aannemers en producenten voorgesteld werd.

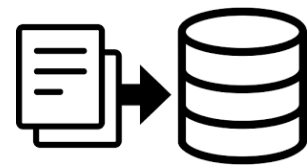

De Building Information Modelling (BIM) laat toe om aan de hand van digitale 3D-bouwinformatiemodellen de hele levenscyclus van een gebouw op een efficiënte manier te centraliseren en op te volgen. Maar BIM had nog beperkingen door een gebrek aan standaardisatie, met weinig flexibiliteit als resultaat, en aan betrouwbare en integreerbare BIM-content. **Op initiatief van BMP en met de steun van enkele producenten**

en meerdere stakeholders van de bouw zoals Embuild Vlaanderen en Buildwise, biedt **MatBim** (www.matbim.be) als **BIM-standaardisatie-initiatief** hier een oplossing aan. MatBim laat immers toe om **wat merkneutraal ontworpen werd ook effectief met de bouwproducten beschikbaar op de markt gebouwd kan worden.** En MatBim laat ook de producenten toe om **heel vlot informatie over hun materialen en/of systemen aan te bieden op een digitale manier, rechtstreeks integreerbaar en up-to-date te houden in BIM-modellen.**

Een ander project van BMP dat aanvullend is en eveneens als doel heeft de efficiëntie in de bouwsector te verbeteren en de samenwerking tussen de verschillende bouwactoren te vergemakkelijken, is de **opzet van een neutraal gedistribueerde datapool.**

Deze datapool moet een **single-source-of-truth** worden, waar alle technische, commerciële en andere **productinfo en BIM-content via een veilige en gecontroleerde toegang** aan betrokken bouwactoren ter

beschikking gesteld worden. Zo zal deze datapool de **relevantie van de beschikbare en geraadpleegde productinfo** en de **gebruiksvriendelijkheid voor opzoekingen** naar de meest adequate bouwmaterialen en -systemen ten goede komen alsook de **gegevensuitwisseling** (prijzlijsten, ...) **tussen de bouwactoren en de verwerking ervan vergemakkelijken.**

Om dat project op te zetten heeft BMP op de technische ervaring en ondersteuning van athumi (nieuwe naam van Digitaal Vlaanderen) beroep gedaan. athumi is bereid de opzet van het **project op nationaal vlak** te begeleiden en hiervoor als neutrale en onafhankelijke partij op te treden.

Met de actieve steun van o.a. BMP heeft athumi de voornaamste stakeholders van de bouw bij de opzet van het project betrokken. Een **sectoroverleg** beoogt alle stakeholders op dezelfde lijn te krijgen teneinde een **business case in 2024** op te stellen.